

RATING KREDYTOWY JST

11 listopada 2016 r.

RATING

Długoterminowy
rating krajowy

AA-

Perspektywa

Stabilna

WYBRANE WSKAŹNIKI BUDŻETOWE

	2015	2016 P
Środki operacyjne*	12,66%	8,78%
Dochody ogółem		
Dochody własne	71,31%	68,00%
Dochody ogółem		
Dochody majątkowe	75,98%	25,11%
Wydatki majątkowe		

*środki operacyjne - nadwyżka operacyjna powiększona o kwotę opłaconych odsetek

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA

	2015	2016 P
Odsetki zapłacone	4,65%	6,03%
Nadwyżka operacyjna netto*		
Zadłużenie ogółem	15,25%	12,77%
Dochody bieżące		
Obsługa zadłużenia	8,42%	1,67%
Dochody własne		

*nadwyżka operacyjna netto - nadwyżka operacyjna powiększona o kwotę opłaconych odsetek, ale pomniejszona o dochody finansowe

KONTAKT

Krzysztof Grybionko
Analityk Prowadzący

krzysztof.grybionko@incrating.pl
+48 61/851 38 83

GMINA MIEJSKO-WIEJSKA

Gmina Police – rating AA-, perspektywa stabilna

Główne czynniki przyznania ratingu

Rating gminy odzwierciedla stale poprawiające się wyniki operacyjne gminy Police, jej wysoką zdolność do finansowania inwestycji ze środków własnych, wysoką płynność, oraz niskie zadłużenie. Rating bierze również pod uwagę poziom zadłużenia spółek miejskich.

Polityka zadłużania jest realizowana w sposób bezpieczny i gwarantujący ich prawidłową obsługę i terminową spłatę w następnych okresach. Planowane przez jednostkę zobowiązania w kolejnych okresach nie powinny znacząco wpłynąć na jej zdolność do regulowania długoterminowych zobowiązań.

Dochody bieżące jednostki w latach 2011-2016 wzrastały z 131,39 mln zł w 2011 roku do 165,60 mln zł w 2016 roku, co implikuje skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) na poziomie 4,74%. Dochody podatkowe gminy stanowiły od 50,49% do 57,41% dochodów bieżących. Średnio 62,27% dochodów podatkowych stanowiły podatki lokalne.

Przeciętny **koszt długu** samorządu wynosi 3,89%, natomiast średni okres spłaty zadłużenia gminy – czyli przedział czasowy, w którym samorząd spłaciłby swoje zobowiązania przy założeniu, że przeznaczałby na ten cel całą swoją nadwyżkę oraz wolne środki – wynosi 1,5 roku.

Główne czynniki zmiany ratingu

Gmina posiada stabilne podstawy budżetowe. Trend generowania nadwyżki operacyjnej jest stabilny. Analiza budżetów gminy w ostatnich 11 latach sugeruje, iż ok. 20% pozycji dochodów generuje ok. 80% budżetu (analogicznie w wydatkach). Mimo takiego zawężenia źródła tychże dochodów operują się one w większości na **dochodach własnych gminy**.

Mimo zrealizowania w ostatnich 6 latach zadań inwestycyjnych przekraczających 170 mln zł, planowany na koniec roku **poziom długu jest niższy** niż na początku tego okresu.

Planowane przez jednostkę zobowiązania w kolejnych okresach nie powinny znacząco wpłynąć na jej zdolność do regulowania długoterminowych zobowiązań.

Czynniki determinujące podniesienie oceny: dalsze zmniejszanie się poziomu długu, przy zachowaniu poziomowi marży operacyjnej powyżej 10%.

Czynniki determinujące obniżenie oceny: gwałtowne zwiększenie się poziomu długu (powyżej obecnie planowanego), przy obniżeniu marży operacyjnej poniżej 8% i zachwianiu rozszerzającej się relacji trendów dochodów i wydatków operacyjnych.

INC Rating jest agencją ratingową specjalizującą się w ocenie ryzyka kredytowego jednostek samorządu terytorialnego. Opis stosowanej przez INC Rating metodologii oraz wszystkie ograniczenia i zastrzeżenia, którym podlegają ratingi kredytowe nadawane przez INC Rating znajdują się na oficjalnej stronie internetowej agencji <http://www.incrating.pl>.

INC Rating Sp. z o.o., ul. Krasińskiego 16, 60-830 Poznań, Tel. /fax.: 61 851 38 83, e-mail: office@incrating.pl
Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS 0000535140, NIP: 781-19-02-148, REGON: 302860944
Kapitał zakładowy: 2.350.000 zł, Kapitał wpłacony: 2.350.000 zł

Wybrane wskaźniki finansowe

Wskaźnik	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	Średnia
Nadwyżka operacyjna netto / Dochody bieżące netto	16,45%	7,90%	4,67%	15,40%	13,50%	9,16%	11,18%
Nadwyżka operacyjna / Dochody bieżące	16,93%	7,87%	4,08%	14,66%	13,09%	8,72%	10,89%
Nadwyżka (deficyt) / Dochody ogółem	3,23%	-7,25%	-13,42%	6,22%	9,66%	-7,52%	-1,51%
Wynik budżetu ogółem / Dochody ogółem	13,68%	9,82%	2,21%	7,00%	9,18%	0,00%	6,98%
Środki operacyjne / Dochody ogółem	16,94%	7,78%	4,71%	14,50%	12,66%	8,78%	10,90%
Zmiana nadwyżki operacyjnej (zmiana rok do roku)	24,74%	-50,82%	-49,69%	289,57%	-7,94%	-26,81%	29,84%
Zmiana dochodów własnych (zmiana w ciągu roku)	10,20%	6,91%	-5,61%	11,95%	3,38%	2,10%	4,82%
Zmiana zadłużenia bezpośredniego (zmiana w ciągu roku)	-4,03%	36,08%	24,89%	-5,36%	-33,81%	-8,04%	1,62%
Zmiana zadłużenia ogółem (zmiana w ciągu roku)	-3,10%	34,80%	24,89%	-5,36%	-33,81%	-8,04%	1,56%
Odsetki zapłacone / Nadwyżka operacyjna netto	4,18%	10,38%	20,45%	5,73%	4,65%	6,03%	8,57%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Dochody własne	4,06%	5,10%	6,59%	7,07%	10,90%	2,32%	6,01%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Dochody bieżące	3,08%	3,91%	4,92%	5,44%	8,42%	1,67%	4,57%
Obsługa zadłużenia bezpośredniego / Środki operacyjne	17,52%	45,04%	97,76%	35,02%	61,38%	18,00%	45,79%
Zadłużenie bezpośrednio / Dochody bieżące	16,44%	21,14%	27,26%	23,76%	15,25%	12,77%	19,44%
Zadłużenie ogółem / Dochody bieżące	16,60%	21,14%	27,26%	23,76%	15,25%	12,77%	19,46%
Zadłużenie bezpośrednio / Nadwyżka operacyjna (lata)	0,97	2,69	6,67	1,62	1,17	1,46	2,43
Zadłużenie ogółem / Dochody własne	21,88%	27,58%	36,49%	30,85%	19,75%	17,79%	25,72%
Zadłużenie bezpośrednio / Dochody własne	21,67%	27,58%	36,49%	30,85%	19,75%	17,79%	25,69%
Zadłużenie ogółem i zobowiązania pośrednie netto / Dochody bieżące	5,81%	7,71%	15,96%	21,58%	7,98%	7,91%	11,16%
Wskaźnik z art. 243	12,55%	14,39%	14,88%	11,04%	10,49%	12,02%	12,56%
Dochody podatkowe / Dochody bieżące	51,20%	50,61%	57,41%	56,54%	56,85%	50,49%	53,85%
Podatki lokalne / Dochody podatkowe ogółem	61,96%	63,19%	64,76%	62,57%	60,62%	60,54%	62,27%
Otrzymane transfery bieżące / Dochody bieżące	25,80%	26,75%	27,13%	25,70%	25,69%	30,47%	26,92%
Dochody bieżące / Dochody ogółem	96,23%	89,66%	93,42%	93,35%	92,34%	94,71%	93,29%
Dochody własne / Dochody ogółem	73,03%	68,73%	69,78%	71,89%	71,31%	68,00%	70,46%
Wydatki na wynagrodzenia / (Wydatki bieżące - Odsetki zapłacone)	45,58%	42,66%	42,53%	45,17%	44,79%	40,82%	43,59%
Transfery bieżące / (Wydatki bieżące - Odsetki zapłacone)	31,32%	29,30%	28,57%	30,42%	29,77%	33,59%	30,50%
Wydatki majątkowe / Wydatki ogółem	17,40%	22,97%	21,00%	15,05%	11,16%	19,60%	17,86%
Odsetki / Średni stan długu	4,03%	4,43%	3,88%	3,61%	3,27%	4,14%	3,89%
Nadwyżka operacyjna / Wydatki majątkowe	96,75%	28,62%	16,02%	96,96%	119,84%	39,21%	66,23%
Dochody majątkowe / Wydatki majątkowe	22,41%	41,95%	27,63%	47,12%	75,98%	25,11%	40,03%
Zmiana zadłużenia / Wydatki majątkowe	-3,95%	20,40%	21,31%	-8,91%	-71,35%	-5,02%	-7,92%
Nadwyżka (deficyt) / Wydatki majątkowe	19,16%	-29,43%	-56,35%	44,08%	95,82%	-35,68%	6,27%
(Nadwyżka operacyjna + Dochody majątkowe) / Wydatki majątkowe	119,16%	70,57%	43,65%	144,08%	195,82%	64,32%	106,27%
Zadłużenie ogółem / Nadwyżka operacyjna (lata)	0,98	2,69	6,67	1,62	1,17	1,46	2,43
Zadłużenie ogółem / Środki operacyjne	0,94	2,44	5,41	1,53	1,11	1,38	2,14
Obsługa zadłużenia / (Środki operacyjne + Nadwyżka z lat ubiegłych)	0,11	0,18	0,30	0,31	0,40	0,09	0,23

Dane finansowe w mln PLN

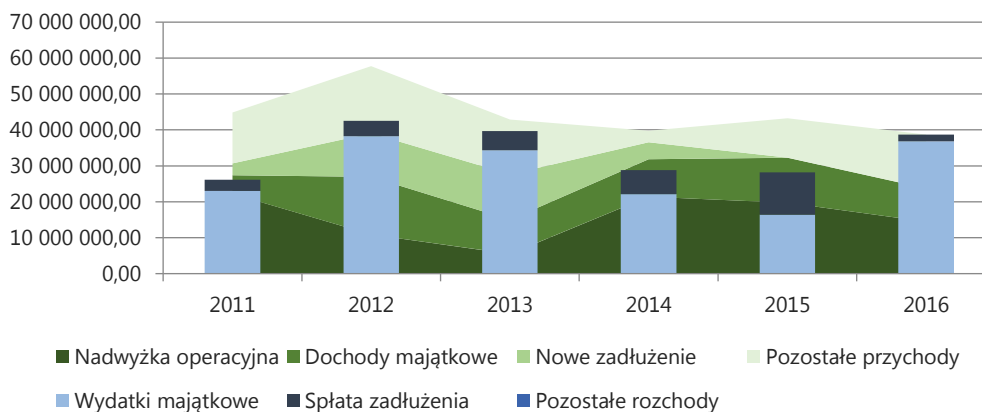
	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	Średnia
1. Dochody bieżące (1a+1b+1c+1d)	131,4	139,1	134,7	146,3	150,8	165,6	144,7
a. Dochody podatkowe, w tym:	67,3	70,4	77,3	82,7	85,7	83,6	77,8
- PIT	24,5	25	26,3	30	31,9	32	28,3
- CIT	1,1	0,9	0,9	1	1,8	1	1,1
- Podatki lokalne	41,7	44,5	50,1	51,7	52	50,6	48,4
b. Transfery bieżące (dotacje i subwencje)	33,9	37,2	36,5	37,6	38,7	50,5	39,1
c. Opłaty i pozostałe dochody operacyjne	28,4	30,3	20,3	25,8	25,9	31,3	27,0
d. Dochody finansowe	1,8	1,2	0,5	0,2	0,4	0,2	0,7
2. Wydatki bieżące (2a+2b+2c+2d)	109,1	128,1	129,2	124,8	131,1	151,2	128,9
a. Wynagrodzenia i pochodne	49,3	54,2	54,4	55,8	58,3	61,3	55,6
b. Poręczenia	0	0	0	0	0	0	0,0
c. Odsetki	0,9	1,1	1,3	1,3	0,9	0,9	1,1
d. Pozostałe	58,9	72,8	73,5	67,7	71,8	88,9	72,3
3. Nadwyżka operacyjna (1-2)	22,2	10,9	5,5	21,4	19,7	14,4	15,7
4. Bilans majątkowy (4a-4b)	-17,8	-22,2	-24,9	-11,7	-4	-27,6	-18,0
a. Dochody majątkowe, w tym:	5,2	16	9,5	10,4	12,5	9,3	10,5
- dotacje na inwestycje	2,9	11,3	7	6,5	8,1	5,5	6,9
b. Wydatki majątkowe	23	38,2	34,4	22,1	16,5	36,8	28,5
5. Nadwyżka / deficyt (3+4)	4,4	-11,2	-19,4	9,7	15,8	-13,1	-2,3
6. Zmiana zadłużenia netto (6a-6b)	0,1	7,8	7,3	-2	-11,8	-1,9	-0,1
a. Nowe zadłużenie	3,3	12,1	12,7	4,7	0	0	5,5
b. Spłata zadłużenia	3,2	4,3	5,4	6,7	11,8	1,9	5,6
6.1. Pozostałe przychody	14,2	18,7	15,2	3,2	11	15	12,9
6.2. Pozostałe rozchody	0	0	0	0	0	0	0,0
7. Wynik budżetu ogółem (5+6+6.1-6.2)	18,7	15,2	3,2	11	15	0	10,5

Zadłużenie w mln PLN

Zadłużenie	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(plan)	Średnia
Krótkoterminowe	1,8	2,05	3,42	4,7	0	0	2,0
Długoterminowe	19,81	27,35	33,3	30,05	23	21,15	25,8
Zadłużenie bezpośrednie	21,61	29,4	36,72	34,75	23	21,15	27,8
+ Inne zobowiązania dłużne	0,21	0	0	0	0	0	0,0
Zadłużenie ogółem	21,81	29,4	36,72	34,75	23	21,15	27,8
- Wolne środki (nadwyżka z lat ubiegłych)	14,18	18,68	15,23	3,19	10,96	14,99	12,9
Zadłużenie ogółem netto	7,63	10,72	21,49	31,56	12,04	6,16	14,9
+ Udzielone poręczenia (spłacane)	0	0	0	0	0	0	0,0
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	-	-	-	-	-	6,95	7,0
Zadłużenie ogółem i zobowiązania pośrednie netto	7,63	10,72	21,49	31,56	12,04	13,1	16,1

Przepływy finansowe w budżecie Gminy

Poniższy wykres w sposób zagregowany ilustruje sytuację finansową gminy. Wpływy do budżetu są na nim ukazane w formie skumulowanego wykresu warstwowego. Zarówno dochody gminy jak i wydatki dzielone są na dochody lub wydatki bieżące oraz majątkowe. Dochody bieżące są to dochody związane z bieżącą działalnością gminy, zdefiniowane w ustawie o finansach publicznych, jako wszystkie dochody inne niż dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Wydatki bieżące są natomiast sumą wszystkich wydatków, które nie są związane z inwestycjami gminy, zakupem i objęciem finansowych instrumentów udziałowych przez gminę lub wnoszeniem przez gminę wkładów do spółek prawa handlowego.

NADWYŻKA OPERACYJNA

Nadwyżka operacyjna jest różnicą między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, wydatki majątkowe gminy muszą być finansowane w całości z dochodów bieżących. Jako, że wielkość zrealizowanych przepływów budżetowych wykonanych w ciągu roku często różni się od planu, gminy są przez to zobligowane do utrzymywania dodatniej nadwyżki operacyjnej, pełniącej rolę buforu bezpieczeństwa. Nadwyżka operacyjna jest najbardziej elastyczną kategorią środków budżetowych, ponieważ nie ma żadnego określonego z góry celu, na który musi być ona wydatkowana.

DOCHODY MAJĄTKOWE

Drugą kategorią dotyczącą wpływów do budżetu jednostki są dochody majątkowe, a więc wszelkie dochody gminy związane z dotacjami i subwencjami niezwiązanymi z bieżącymi wydatkami gminy, oraz dochody mające związek z posiadaniem przez gminę majątkiem.

NOWE ZADŁUŻENIE

Trzecią z ukazanych kategorii wpływów budżetowych jest nowe zadłużenie. Zgodnie z art. 89 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać kredyty i pożyczki, a także emitować papiery wartościowe w następujących celach:

1. Pokrycia występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
2. Finansowania planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
3. Spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów;
4. Wyprzedzającego finansowania działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

POZOSTAŁE PRZYCHODY

Ostatnią kategorią wpływów są pozostałe przychody, do których zalicza się na przykład nadwyżka z lat ubiegłych lub przychody związane z prywatyzacją majątku samorządu.

WYDATKI MAJĄTKOWE, SPŁATA ZADŁUŻENIA, POZOSTA-

Na wykresie przedstawione zostały kategorie budżetowe, których koszty gmina pokrywa z posiadanych środków. Zdecydowanie największą pozycją są wydatki majątkowe, które dotyczą wszystkich wydatków ponoszonych przez gminę, które nie dotyczą jej działalności bieżącej (w szczególności są to inwestycje). Drugą kategorią przedstawioną na wykresie są środki przeznaczone na spłatę zadłużenia gminy, ostatnią zaś są pozostałe rozchody, stanowiące zbiór wszystkich rozchodów, które nie znalazły się w żadnej z wcześniejszych kategorii.

Analiza dochodów w latach 2006-2016 (dane w mln PLN)

Dochody jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na dwa rodzaje – dochody bieżące oraz dochody majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, natomiast dochody bieżące stanowią wszystkie inne dochody uzyskiwane przez samorząd. Szczegółnej analizie poddano dochody bieżące, one bowiem kształtują budżet Gminy i decydują o możliwości uchwycenia trendu ich poszczególnych pozycji. Jest to postawa do prognozowania kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów JST w przyszłości, co wykonują służby finansowe JST w dokumencie: Wieloletnia Prognoza Finansowa, a Analitycy INC Rating w oparciu o swoją niezależną analizę decydują o perspektywie ratingu.

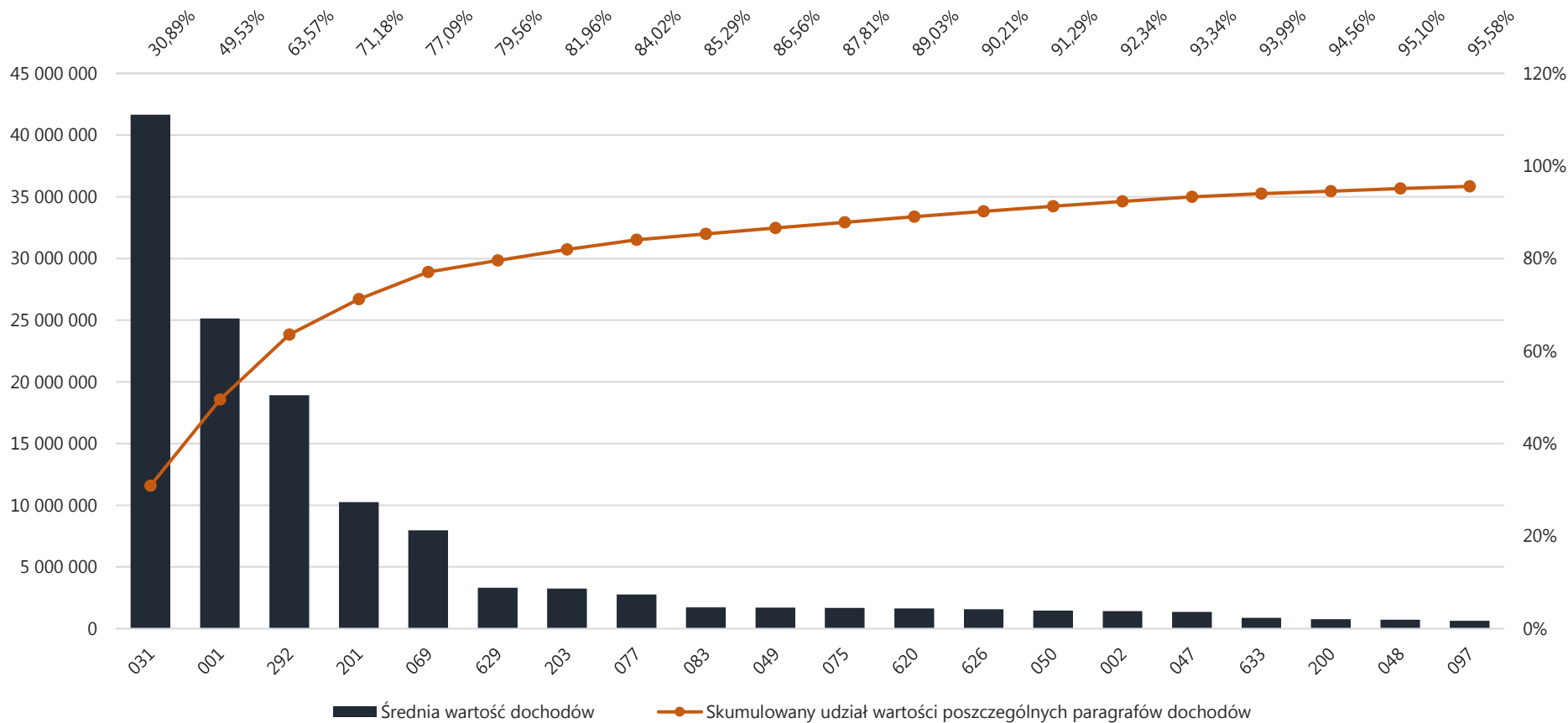
LP.	§	OPIS	ŚREDNIA WARTOŚĆ DOCHODÓW	UDZIAŁ SKUMULOWANY	% POZYCJI DOCHODÓW	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	031	Podatek od nieruchomości	41,65	30,89%	30,9%	36,08	38,27	37,60	30,76	40,84	39,38	42,11	47,27	48,73	48,89	48,21
2	001	Podatek dochodowy od osób fizycznych	25,13	49,53%	18,6%	16,72	21,34	22,73	22,09	23,81	24,52	25,01	26,35	29,98	31,93	32,00
3	292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	18,92	63,57%	14,0%	14,23	15,07	16,83	18,35	18,60	19,38	20,88	20,29	20,39	21,53	22,61
4	201	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	10,26	71,18%	7,6%	9,63	9,81	9,27	9,06	9,76	10,35	10,49	10,77	10,99	11,78	10,95
5	069	Wpływy z różnych opłat	7,97	77,09%	5,9%	0,11	0,09	0,09	0,04	7,89	18,15	19,55	6,51	10,43	11,74	13,06
6	629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	3,32	79,56%	2,5%	17,93	3,89	0,01	0,00	0,81	1,90	2,55	1,64	3,96	3,80	0,08

LP.	§	OPIS	ŚREDNIA WARTOŚĆ DOCHODÓW	UDZIAŁ SKUMU- LOWANY	% POZYCJI DOCHO- DÓW	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
7	203	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	3,24	81,96%	2,4%	1,89	1,92	2,09	2,16	2,98	2,82	3,45	4,00	5,10	4,98	4,24
8	077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	2,77	84,02%	2,1%	0,00	0,00	2,56	5,54	3,52	1,79	4,31	1,93	3,35	3,81	3,69
9	083	Wpływy z usług	1,72	85,29%	1,3%	0,04	0,05	0,07	0,09	1,22	3,39	3,25	3,14	2,80	3,00	1,87
10	049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1,71	86,56%	1,3%	0,06	0,08	0,17	0,18	0,10	0,14	0,08	2,16	5,13	4,96	5,76
11	075	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	1,69	87,81%	1,3%	4,62	1,00	1,06	1,05	1,16	1,65	1,57	1,54	1,65	1,63	1,62
12	620	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	1,65	89,03%	1,2%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,55	7,11	4,17	2,40	2,76	1,14

LP.	§	OPIS	ŚREDNIA WARTOŚĆ DOCHODÓW	UDZIAŁ SKUMULOWANY	% POZYCJI DOCHODÓW	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
13	626	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	1,58	90,21%	1,2%	5,59	2,08	9,69	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	050	Podatek od czynności cywilnoprawnych	1,46	91,29%	1,1%	0,95	1,64	2,14	1,62	1,55	1,27	1,11	1,43	1,57	1,79	0,95
15	002	Podatek dochodowy od osób prawnych	1,42	92,34%	1,0%	0,43	1,52	1,14	4,64	1,16	1,07	0,90	0,91	0,98	1,83	1,00
16	047	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	1,35	93,34%	1,0%	0,93	0,80	1,00	1,55	1,58	1,58	1,76	1,83	1,86	1,90	0,04
17	633	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)	0,88	93,99%	0,7%	0,33	0,04	1,27	2,20	1,61	0,33	0,43	0,92	0,00	1,56	1,00
18	200	Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej	0,77	94,56%	0,6%	0,00	0,00	0,97	1,39	1,60	1,25	1,41	1,07	0,74	0,03	0,00
19	048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0,72	95,10%	0,5%	0,54	0,59	0,62	0,72	0,79	0,74	0,76	0,80	0,79	0,80	0,80
20	097	Wpływy z różnych dochodów	0,65	95,58%	0,5%	0,23	0,40	0,19	0,24	0,34	0,32	0,52	0,53	1,63	0,94	1,80

Wykres analizy dochodów

Najważniejszą pozycję wśród dochodów gminy zajmują wpływy z podatku od nieruchomości, drugą natomiast są wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych. Te dwie kategorie dochodowe odpowiadały średnio za niemal połowę (49,53%) wszystkich dochodów gminy w analizowanym okresie, co jest normalną sytuacją w przypadku polskich gmin. Kolejne największe pozycje dochodów to subwencje ogólne z budżetu państwa, dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa oraz wpływy z różnych opłat. Te pięć pozycji odpowiada za 77,09% budżetu gminy, a więc to na nich warto skupić najwięcej uwagi podczas analizy dochodów budżetu gminy, ponieważ mają największy wpływ na sytuację finansową gminy.

Analiza wydatków w latach 2006-2016 (dane w mln PLN)

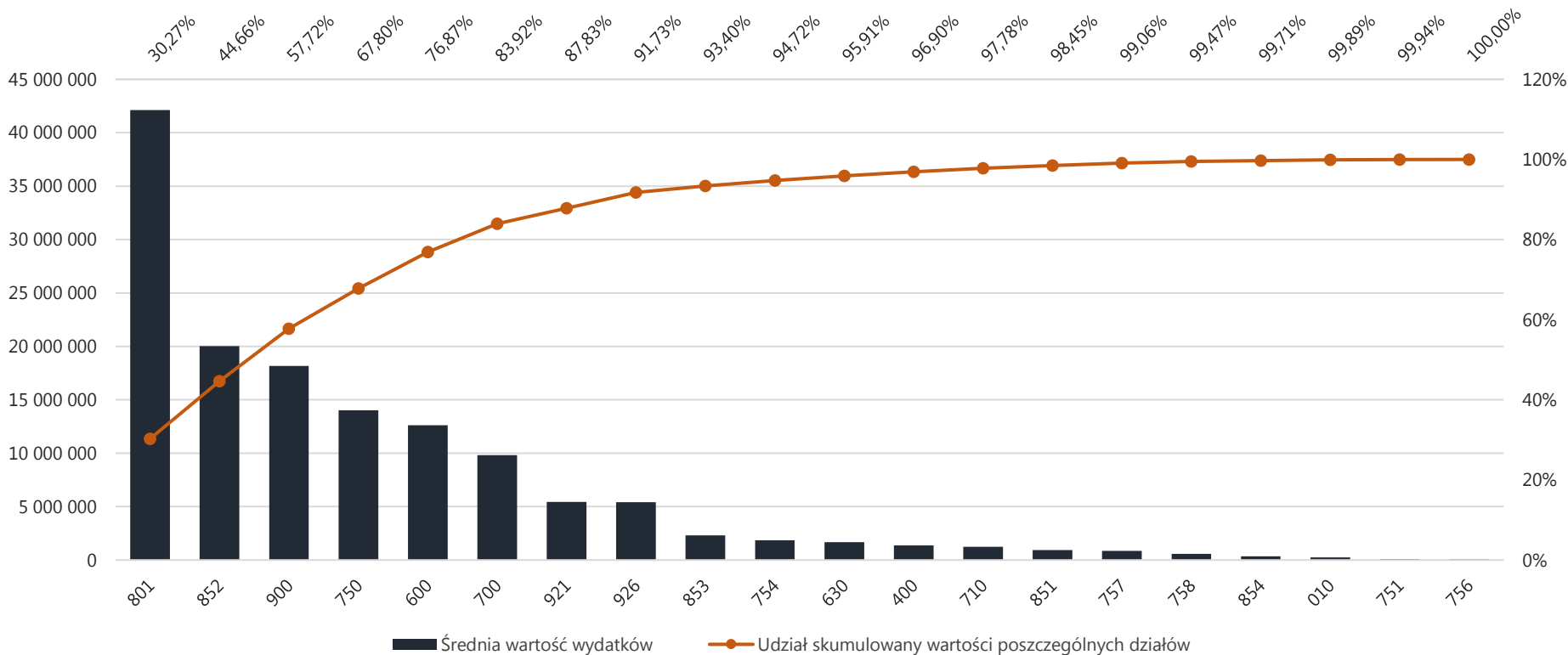
Również wydatki jednostek samorządu terytorialnego możemy podzielić na bieżące oraz majątkowe. Wydatki bieżące obejmują różnego rodzaju koszty związane z funkcjonowaniem samorządu, m. in. wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług czy koszty utrzymania jednostek budżetowych.

LP.	DZIAŁ	OPIS	ŚREDNIA WARTOŚĆ WYDATKÓW	UDZIAŁ SKUMULOWANY	% POZYCJI WYDATKÓW	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	801	Oświata i wychowanie	42,11	30,27%	30,3%	30,30	30,94	35,99	37,25	38,06	42,00	47,54	46,57	49,53	50,16	54,93
2	852	Pomoc społeczna	20,02	44,66%	14,4%	16,11	16,00	15,90	16,35	18,32	19,57	20,10	20,65	20,90	21,62	34,68
3	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	18,17	57,72%	13,1%	28,85	12,69	14,16	6,62	9,27	14,99	31,90	26,28	12,71	18,64	23,71
4	750	Administracja publiczna	14,02	67,80%	10,1%	9,86	10,83	11,28	11,44	12,89	13,95	14,98	15,77	17,19	16,84	19,19
5	600	Transport i łączność	12,62	76,87%	9,1%	7,82	6,41	8,18	13,55	12,16	11,37	13,18	15,37	11,11	15,89	23,79
6	700	Gospodarka mieszkaniowa	9,82	83,92%	7,1%	6,38	5,51	12,33	13,26	14,86	9,58	13,26	13,20	8,86	4,87	5,86
7	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5,44	87,83%	3,9%	3,95	4,16	4,94	5,52	5,56	6,31	5,41	5,43	6,30	5,90	6,38
8	926	Kultura fizyczna i sport	5,42	91,73%	3,9%	4,27	2,64	5,77	3,80	4,91	5,51	4,57	5,62	5,81	6,05	10,65
9	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2,32	93,40%	1,7%	0,66	0,74	2,09	2,34	2,83	2,72	3,36	3,29	2,83	2,31	2,33
10	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,84	94,72%	1,3%	1,12	1,24	1,70	1,32	1,49	1,44	2,17	1,67	4,39	1,91	1,86
11	630	Turystyka	1,66	95,91%	1,2%	4,50	0,15	0,01	0,12	0,08	0,46	2,88	6,32	3,63	0,08	0,03
12	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz i wodę	1,37	96,90%	1,0%	11,53	0,15	0,34	0,05	0,43	0,14	0,76	0,31	0,38	0,29	0,65
13	710	Działalność usługowa	1,24	97,78%	0,9%	1,08	1,93	4,25	2,05	2,06	1,21	0,22	0,14	0,19	0,17	0,30
14	851	Ochrona zdrowia	0,92	98,45%	0,7%	0,77	0,87	0,75	0,83	1,51	0,94	0,83	0,82	0,88	0,90	1,03
15	757	Obsługa długu publicznego	0,85	99,06%	0,6%	0,29	0,50	0,73	0,84	0,57	0,89	1,13	1,28	1,29	0,94	0,91
16	758	Różne rozliczenia	0,57	99,47%	0,4%	0,89	0,54	0,04	0,00	0,00	0,29	3,40	0,12	0,00	0,00	1,02
17	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,34	99,71%	0,2%	0,31	0,36	0,38	0,35	0,38	0,31	0,31	0,38	0,36	0,29	0,30

18	010	Rolnictwo i łowiectwo	0,24	99,89%	0,2%	0,01	0,08	0,07	0,08	0,33	0,31	0,34	0,34	0,34	0,40	0,34
19	751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,08	99,94%	0,1%	0,07	0,06	0,01	0,05	0,15	0,06	0,01	0,01	0,21	0,25	0,03
20	756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,07	100,00%	0,1%	0,15	0,14	0,13	0,12	0,13	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

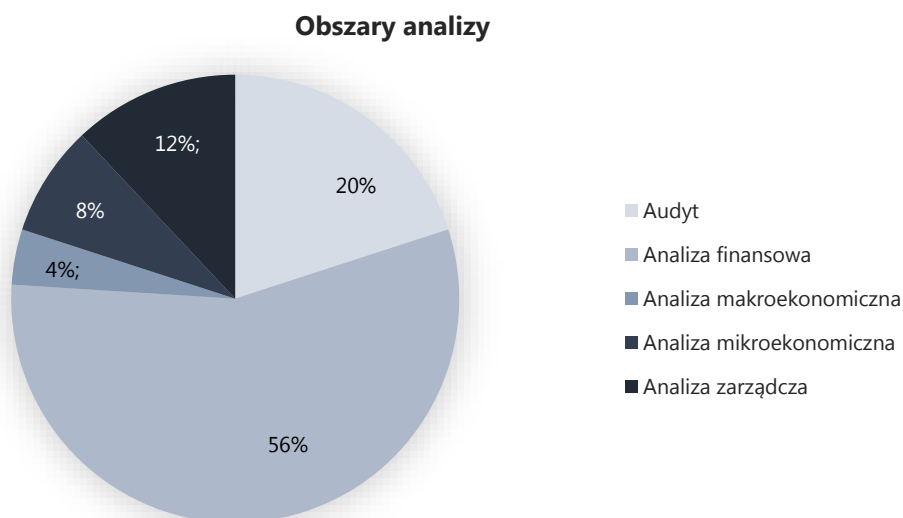
Wykres analizy wydatków

Najważniejszą pozycję wśród wydatków gminy zajmują wydatki związane z oświatą i wychowaniem, znacząco przewyższające dofinansowanie, jakie w celu realizacji tego zadania otrzymuje gmina z budżetu państwa. Drugą największą pod względem wysokości wydatków kategorią są wydatki związane z pomocą społeczną, a trzecią są wydatki związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska. Te trzy kategorie wydatkowe odpowiadały średnio za ponad połowę (57,72%) wszystkich wydatków gminy w analizowanym okresie. Kolejne największe pozycje wydatków to wydatki związane z funkcjonowaniem administracji publicznej, wydatki związane z transportem i łącznością oraz wydatki powiązane z gospodarką mieszkaniową. Te sześć pozycji odpowiada za 83,92% wydatków budżetowych gminy, a więc to na nich warto skupić najwięcej uwagi podczas analizy wydatków gminy, ponieważ mają największy wpływ na budżet gminy.

Metodologia przyznawania oceny ratingowej przez INC Rating

Metodologia stosowana przez INC Rating dzieli się w głównej mierze na pięć obszarów lub pięć perspektyw, z których analitycy agencji w drodze analizy eksperckiej dokonują oceny ratingowanego podmiotu. Obszary te w zwięzły sposób zostały przedstawione poniżej:

1. Audyt jednostki samorządu terytorialnego jest jednym z pierwszych kroków w procesie ratingu kredytowego. Polega on na spotkaniu pracowników działu analitycznego z przedstawicielami Jednostki – dzięki informacjom uzyskanym podczas takiego spotkania możliwa jest rzetelna ocena stanu, w jakim faktycznie znajduje się gospodarka gminy. Wyniki tego spotkania zaprezentowane są w dalszej części raportu.

2. Analiza z perspektywy makroekonomicznej to kolejny krok w procesie oceny ratingowej. Istnieją dwa poziomy oddziaływania makroekonomicznego na powiaty i gminy - regionalny (województwa) i krajowy. W przypadku województw bierzemy pod uwagę tylko jeden poziom makroekonomicznego wpływu - poziom krajowy.

3. Analiza z perspektywy mikroekonomicznej polega na dokonaniu dokładnego, wielowymiarowego przeglądu sytuacji wybranego podmiotu w oparciu o dane pochodzące z jego najbliższego otoczenia.

4. Analiza zarządcza polega na dokonaniu bezstronnej oceny sprawności i skuteczności działania podmiotu ratingowanego w oparciu o przyjęte wskaźniki.

5. Analiza finansowa ratingowanej jednostki jest najważniejszym elementem w procesie oceny ratingowej. Jest ona rezultatem oceny zarówno makro i mikro potencjału ekonomicznego danego podmiotu w oparciu o jego decyzje administracyjne (Analiza zarządcza). Stąd przyznana ocena ratingowa w dużej mierze zależy od wyników analizy finansowej budżetu lokalnego samorządu.

Skala ratingowa

Skala ratingu kredytowego przyznawanego przez INC Rating, zawiera dwa poziomy jakości:

I. Rating kredytowy inwestycyjny – to rating kredytowy, zawierający się w przedziale ocen od AAA do BBB- i charakteryzuje się on relatywnie niskim ryzykiem związanym z inwestowaniem w instrumenty emitowane przez podmiot podlegający ocenie. Prawdopodobieństwo bankructwa czy restrukturyzacji długu takiego podmiotu jest minimalne, a ryzyko dotyczy przede wszystkim terminowości regulowania przez niego zobowiązań.

II. Rating kredytowy spekulacyjny – to rating kredytowy, zawierający się w przedziale ocen od BB+ do D i charakteryzuje się on relatywnie wyższym ryzykiem związanym z inwestowaniem w instrumenty emitowane przez podmiot podlegający ocenie.

Prezentowana powyżej metodologia stanowi opis głównych składowych ratingu. Ostateczna ocena ratingowa jest wynikiem analizy blisko dwustu różnych wskaźników, obszarów i trendów zaobserwowanych w budżetach i ogólnej sytuacji ratingowanych podmiotów.

Rating	Opis ryzyka	
AAA	Najniższy poziom ryzyka	Poziom inwestycyjny
AA+		
AA	Bardzo niski poziom ryzyka	
AA-		
A+		
A		
A-	Niski poziom ryzyka	
BBB+		
BBB		
BBB-		
BB+	Umiarkowany poziom ryzyka	Poziom spekulacyjny
BB		
BB-		
B+	Poziom wysoco spekulacyjny	
B		
B-		
CCC	Znaczące ryzyko	
CC	Bardzo duży poziom ryzyka	
C	W upadłości z małą szansą na poprawę	
D	Bankrut	

RATINGI KREDYTOWE WYSTAWIANE PRZEZ INC RATING SP. Z O.O. REPREZENTUJĄ WYŁĄCZNIE OPINIĘ AGENCJI NA TEMAT RYZYKA KREDYTOWEGO OCENIANEGO PODMIOTU. WSZYSTKIE RATINGI KREDYTOWE WYSTAWIANE PRZEZ INC RATING SP. Z O.O. PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM, KTÓRE ZOSTAŁY SZCZEGÓŁOWO OPISANE NA STRONIE INTERNETOWEJ AGENCJI (WWW.INCRATING.PL). PREZENTOWANY RATING JEST RATINGIEM ZAMÓWIONYM OPARTYM M.IN. O DANE HISTORYCZNE I SPRAWOZDANIA BUDŻETOWE JST ZA LATA 2006 – 2015 (WYKONANIE) ORAZ ROK 2016 (PLAN) WRAZ Z PROGNOZĄ NA PRZYSZŁOŚĆ (WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA).